

03/07/2023

Патријарх Порфирије на обележавању 31. годишњице великог страдања Срба у Средњем Подрињу и Бирчу

Бљечево, Гниона, Осмаче, Поточари, Карно, Вијогор, Осредак, Чумавичје, Залазје, Ратковићи, Брежани, Загони, Крњици, Сасе, Залазје, Магашиће, Јежештица, Подравање, Факовићи, Бољевићи, Бјеловац, Сикирић, Кравица, Метаљка, Рупово брдо, Брацан, Ванџићи, Доња и Горња Каменица, Глођанско брдо, Козјак, Маскалића поток, Широки пут и Трешњица само су део листе стратишта на подручју Средњег Подриња и Бирча на којима су пре више од три деценије на најсвирепији начин побијене хиљаде недужних православних Срба.

Сећајући се мученика невино пострадалих на праговима својих кућа, многобројни благочестиви народ окупио се 1. јула 2023. године на

традиционалном црквено-народном сабору под називом Да се не заборави испред братуначког храма Успења Пресвете Богородице, где је дочекао Његову Светост Патријарха српског г. Порфирија и високопреосвећену и преосвећену господу архијереје: дабробосанског Хризостома, зворничко-тузланског Фотија, аустријско-швајцарског Андреја, будимљанско-никшићког Методија, ваљевског Исихија, захумско-херцеговачког Димитрија и шабачког Јеротеја.

У порти Богородичиног храма, пред неколико хиљада верних, међу којима су били највиши представници Републике Српске које је предводио председник г. Милорад Додик, Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије је началствовао светом архијерејском Литургијом уз саслужење отачаствених архијереја и многобројног свештенства и монаштва из више епархија Српске Православне Цркве.

После читања светог Јеванђеља, патријарх Порфирије је истакао:

– У име Оца и Сина и Светога Духа! Браћо и сестре, православни хришћани, наш народ је православни народ. Наш народ је народ Цркве Христове и зато не треба никога да чуди што је начин живота који је својствен нама православнима Србима живот који је устројен по поретку Јеванђеља и речи Христове. Реч Христова је уобличавала и уобличила оно што се зове православни Србин. Стога ми одлично знамо одакле долазимо, ко смо и шта смо, куда идемо. Ми добро знамо да наше име и наше биће не може бити препознатљиво без печата Христовог, без печата јеванђељског, без печата Светог Саве, Светог кнеза Лазара, косовских мученика и бројних и бројних светитеља Божјих који су поникли из нашега народа. Они су само изданци кроз које се препознаје ко је то православни Србин. Они су само златни каменчићи у мозаику нашег народа по којима нас препознају сви остали, сви други народи.

Јеванђеље Христово јесте пре свега, као и реч Његова, благо и смирено. Реч Христова се никоме не намеће. Реч Јеванђеља се никоме не намеће. Сам Господ каже: Ако ко хоће да иде за мном, нека се одрекне себе и узме крст свој и за мном иде. Узети крст свој и ићи за Христом значи читав свој живот осмислити речју Божјом, осмислити небом, устројити свој земаљски живот по небеском поретку, изградити свој земаљски живот тако што ће у њега бити постављена небеска хијерархија, небеско царство. Наше земаљско царство има смисла само онда када му је корен у небеском поретку, у царству Божјем, а то није ништа друго, браћо и сестре, него упрво на Јеванђељу Христовом, које своји круну има управо у молитви, у светој Литургији. Зато је важно да се

сабирамо на светој Литургији, да себе и све што јесмо на светој Литургији приносимо и узносимо Богу. Тада је небо подножје нашег земаљског живота.

Дакле, православна вера је устројила и уобличила оно што ми јесмо. Јеванђеље је једноставно и јасно сваком човеку. У Јеванђељу нема дилеме шта је црно а шта је бело, шта је лаж а шта је истина, шта је добро а шта је зло, шта је грех а шта је врлина. Све је тако једноствано изречено и свако ко упери поглед свога срца у реч Христову, у Јеванђеље Његово, знаће кад год има дилему шта ваља чинити. Кад год се колебамо, када смо у страху, када смо изгубљени, када нам је ум помрачен, када не знамо шта нам је чинити, упутимо своје срце у Јеванђеље Христово и добићемо не само јасан одговор и јасну смерницу, него ћемо добити и снагу, добићемо спретност и способност да учинимо оно што је исправно, оно што је истинито, оно што је добро, оно што је врлина. Али знајмо и то, како смо чули данас у Јеванђељу, да када хоћемо да будемо оно што јесмо, Христови и православни, да будемо своји, да ће бити оних који нису Христови, који ће нам се противити, који ће најпре хтети да нас измене, да нам измене свест, да нас модернизују, да нас учине савременима тако што ће рећи: Није исправно да се држите Јеванђеља, модернизујте га, коригујете мало реч Христову, учините је прихватљивом за дух овога света. Наравно, браћо и сестре, да ћемо ми знати да ти савети нису од Бога, нису спасоносни за нас, нису од Духа Светога, и да су нам самим тим страни и неприродни. Зато, ако нећемо тихо и добровољно да прихватимо ту страну реч и страни концепт, који је стран Јеванђељу и православној животи, ако нећемо да се изменимо милом, онда ће се тражити различити путеви, начини и методе којима ће покушати да нам се наметне оно што је стран речи Христовој, што је стран нама и нашем бићу, што је стран оном семену које је посејао Свети Сава и оном семену из којег је изникло стабло, разгранато и велико, које је донело плодове који су кроз векове хранили наш народ, али и којима се диви читав свет, понекад неприметно и стидљиво, али лепоте тих плодова су такви да понекад морају и јасно и гласно да одају празнање корену из којег је све то изникло и природи која је све то родила, корену који се зове Свети Сава и природи која јесте православна вера и православно биће нашег народа.

Реч Христова се може сажети у једној реченици коју смо чули: Љубите једни друге! И немојте се чудити када вам се људи противе и, штавише, када вас гоне. То је због тога што не могу да прихвате ту једноставну реч Христову. Само смо љубав дужни једни другима, али не хуманистичку идеологију која користи предивне, пребогате преплете, речи и формулације о љубави према човечанству, о љубави према онима који страдају, о љубави према онима који

су сиромашни. Та и таква идеологија са једне стране све то говори, а са друге стране производи товари и товари оруђа смрти и заједно са помоћи које се тиче овог првог блока шаље и овај други контигент. Љубав Христова, на коју нас Он позива, јесте једноставна, смирена. Она хоће да каже: Не можеш ти волети човечанство и имати осећања за сиромаше који су километрима и километрима далеко од тебе ако немаш љубави, ти као муж према својој жени, ти као жена према своме мужу, ако се не вежбаш у љубави ти као родитељ према својој деци, а и ви, децо, према својим родитељима. Свако је непоновљива личност, свако је другачији, свако има искушење и потребу да хоће да буде по његовом, да хоће своје, да му тријумфује егоизам и понос. Међутим, ту, најпре у породици, ако се извежбаш у одржању речи Христове, Јеванђеља Његовог, бићеш онда способан да то изнесеш из свога дома и где је год потребно, где год можеш, где год си позван тада ћеш посведочити Јеванђеље Христово. Зато је важно да чувамо породицу, а и то је један од принципа којем нас учи сам Господ и Јеванђеље Његово.

Ево на ком примеру се види шта дух овога света, идеологија страна уму Христовом, самим тим страна и уму нашем, хоће да нам каже шта треба да нам буде породица, тојест хоће да нам каже: Оно чему вас Господ учи, оно што вам Христос каже да јесте породица, оно што сте прочитали у Јеванђељу, у шта су поверовали ваши преци, у шта и ви верујете и ви живите – то није довољно добро, то није исправно, мало то коригујте, мало то измените, па ћемо вас ми научити шта је породица, колико родова има и да се родови умножавају свакога дана. Не, браћо и сестре! Као што Господ себе не намеће никоме и ми свој живот, своје биће, своју веру и свој начин постојања никоме не намећемо. Али исто тако не желимо да наш живот, наш начин постојања, наше виђење света и наше међусобне односе нама неко угрози или, не дај Боже, одузме. То је и правда Божја, а требало би да буде и правда људска.

Зато, браћо и сестре, читајмо Јеванђеље Христово, слушајмо реч Његову, једноставна је и лака, прихватимо је и када је прихватимо, ма колико да смо ми понекад слабашни, немоћни, грешни, падамо свакога дана и имамо промашаје свакога дана, уз помоћ Божју нећемо се изгубити. Увек ћемо устајати обновљени и оснажени тако да ћемо знати да је Господ наш Исус Христос и Отац Његов и Дух Свети, Један у Тројици Бог кога слаavimo сада овде на земљи, али и у векове векова амин.

На крају свете Литургије поздравним словом обратио се Високопреосвећени Митрополит дабробосански г. Хризостом, који је између осталог рекао:

- Дозволите нам да пре свега у име свих вас, браћо и сестре, у своје лично име и у име свег свештенства, монаштва и благочестовог народа наше Митрополије поздравимо Његову Светост Патријарха српског г. Порфирија, који нам је и ове године благодати Господње дошао са великом љубављу и великом жељом да буде са нама и да се помоли за све невино пострадалиле у Средњем Подрињу и Бирчу, за сву браћу и сестре наше јуначки пале за крст часни, јединство нашег народа, његову слободу и право. Добро нам дошли, Ваша Светости! Велико Вам хвала за сву љубав, доброту и пажњу коју посвећујете овом народу, који уистину заслужује поштовање свих нас. Овај народ са великом пажњом и поносом на Вас прати Ваш рад и слуша Ваше беседе. Благсловите нас, Ваша Светости и поучите нас страху Господњем, утешите нас у немиру ових дана и времена. Браћо и сестре, исто тако поздрављамо архијереје који су дошли са радошћу да буду данас са нама. Нека у аналима и летописима ове црквене општине остане забележено да је данас у Братунцу свету Литургију служио Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије са седам архијереја који су дошли са својим свештенством и верним народом са пуно љубави и великим поштовањем према народу Средњег Подриња и Бирчу. Хвала вам, драга браћо архијереји, за ово јединство нашег народа и наше Цркве.

Уследила је литија до градског и војничког гробља у Братунцу, где је Светејши Патријарх г. Порфирије служио парастос свим пострадалим Србима Средњег Подриња и Бирча и том приликом поручио:

- Ваше Високопреосвештенство, преосвећена браћо архијереји, уважени господине Председниче, Ваша Екселенцијо амбасадоре Руске Федерације и сви по реду и по чину, драги гости, браћо и сестре. Наравно, пре свих поздрављам браћу, сестре, родитеље, рођаке, суграђане, сусељане и комшије невино пострадалих у Бирчу и Средњем Подрињу.

Како се приближава лето, како се приближава Видовдан, васцели наш православни род своје молитве, али и мисли своје свакодневне окреће према свима који су у борби за крст часни и слободу златну положили своје животе, али и за све оне који су невини и голоруки убијени од руке злочинаца. Сви окрећемо своје мисли и молитве према њима, а сигуран сам ових последњих

година највише и ви, драга браћо и сестре, овде у Братунцу и околним местима. Зашто највише молитава за пострадалу невину децу нашу, мајке, сестре, старце немоћне, упућује се одавде – питаће се многи. Због тога што, стекао сам утисак прошле године када сам био са вама, њихова невина жртва, њихово страшно мученичко страдање, као и ваш бол и сузе нису се огледали у свенародној молитви нашег народа или нису се довољно огледале. Мало, премало нас се сабирало на овом светом месту са кога се треба упутити молитва Господу. Али, ево данас овде су у молитви са нама и наша браћа и сестре и Шапца, Мачве и Поцерине, из Ваљева, из других крајева, из наше Републике Српске, из наше Босне мученичке, али и поносне. Ако Бог да, окупљаћемо се на овом светом месту и убудуће.

Долазим у Подриње право са Косова и Метохије, браћо и сестре. Преносим вам молитве из свете Грачанице, из мајке српских цркава Пећке Патријаршије, молитве братства дечанског; народа косовско-метохијског. Они су са вама у молитви, у болу, као и ви што сте и ви са њима, јер један смо народ, једна смо Црква, Српска и Православна. Исте су нам бриге, а исте и радости. И нека, Бог да, да буде више радости него брига у данима и годинама које нам долазе.

Био сам овде пре годину дана, када смо обележили тридесет година од страдања нашег народа Средњег Подриња и Бирча. Од тада до данас у мојим су молитвама сви који су на своме огњишту мученички страдали о Ђурђевдану, о Видовдану, о Петровдану, на Божић... Данас, тридесет и једну годину од страдања, окупили смо се да се заједно помолимо за покој душа наших браће, сестара, деце и старца страдалих у протеклом рату. Боље рећи оних који су страдали од 92. до 95. године.

На фотографији мајке из села Ратковићи, која је сахранила лобању – једино што је нашла од свога сина, одведеног из свога дома у јуну 1992. године, опипљива је сва наша трагедија и туга, опипљива је љубав мајке, опипљив је њен бол, али и бол и туга свих оних који су изгубили неког свога блиског. У њеној руци којом милује лобању свога сина Живана, чини ми се, састала се сва туга Подриња које није стигло да оплаче и ожали ране из Другог светског рата када су се те 92. године отвориле нове.

Браћо и сестре, ви сте опстали на овоме, крвљу ваших најмилијих, натопљеном крају. Туга је велика, али велика је и ваша рана. Веру сте носили у срцу и у најтежим тренуцима и када сте изгубили своје најмилије, али и онда када су се неки осмелили да мере бол и одређују коју мајку и колико боли губитак детета, да кажу да то није бол, да кажу да то није трагедија, да

кажу да то није злочин. А бол мајке је бол мајке. И нико нема ексклузивно, елитно и изузетно право на бол. Бол је исти за свакога човека. Бол осећа свака мајка без обзира ком народу припада и како се Богу моли. Бол нема нацију ни веру.

Било би лековито да сви који негирају бол било чији бол, а кажемо и бол српских мајки, да истину о страдању Срба из Средњег Подриња и Бирча чују и прихвате: да су овде, на самом почетку рата, убијени људи који имају своје име: Живан, Зора, Милутин, Милован, Винка, Радосава, Борка, Слободан... – дугачак је списак – преко три и по хиљаде мушкараца, жена, деце и старца... Ми знамо свој бол, али исто тако не само да смо позвани, него препознајемо и поштујемо и бол других мајки, мајки из других народа, Бошњака и Хрвата. Молимо се да се излечи и исцели наша рана, као што исто желимо и за њихове ране. Овде смо се, браћо и сестре, сабрали са вером у Христа васкрслога да се помолимо за невине жртве које су овде покопане и свугде у Републици Српској и у Босни и Херцеговини, да се помолимо да се злочини више никада и никоме не десе, да покушамо да упутимо молитву да се елитизам и ексклузивност у болу демонтира, јер само међусобно препознавање бола може бити темељ и гарант мирније будућности, да покушамо да будемо елитни у добру, у милосрђу, у љубави на коју нас је позвао сам Господ, да будемо елитни у истини. Лековито је волети људе, али је исто тако лековито знати и прихватити оно што је чињеница, јер је то оно што ће нас једино извести на прави пут.

Ми смо хришћани и верујемо у живот вечни и зато знамо да су важне наше молитве за наше ближње. Међутим, овде сабрани, на овом светом месту и на овој светој земљи, сигуран сам да су нама молитве оних који су невино пострадали, који су мученици пред Богом, свети мученици који су пролили невину крв, да су њихове молитве нама још потребије него наше њима. Зато молећи се Богу за њих и да се они моле за нас, знамо да је послења реч реч Божја, а знамо да је Његова реч милосрђе и љубав. У њу се уздамо говорећи увек: Вечни помен свим онима који су пострадали у одбрамбеном рату у Средњем Подрињу и Бирчу! Нека им Господ подари царство небеско!

Подручје Средњег Подриња и Бирча равно је највећим стратиштима српског народа, који је овде поновио завет Светог кнеза Лазара да је земаљско за малена царство, а небеско увек и довека – речи су патријарха Порфирија које је најбоље описују подвиг и страдање братуначких Срба. О размерама страдања, о плановима и спровођењу геноцида и етничког чишћења

православног живља у општинама регије Бирач, о најсвирепијим злочинима за које још нико није одговарао пред судовима земаљским, детаљно сведочи извештај објављен на интернет страници Општине Братунац на следећем линку:

[lanje-srba-u-podrinju-i-bircu-](#)

spc.rs